

Szakály Ferenc munkásságának bibliográfiája 1968–2000

1968

A szekszárdi konvent hiteleshelyi és oklevéladó működése 1526-ig. In: *Tanulmányok Tolna megye történetéből*, i. Szerk. Puskás Attila. Szekszárd, 1968. 9–60. l.

Nemeskürty István: Ez történt Mohács után (Tudósítás a magyar történelem tizenöt esztendejéről 1526–1541). (Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó 1966, 348 l.). [Könyvismertetés.] *Századok* 102(1968) 1–2. sz. 260–264. l.

1969

Parasztvármegyék a XVII. és XVIII. században. Bp. 1969. (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 49.) 147 l., 3 térképmelléklet.

A parasztvármegye történetéhez a XVII. században. *Századok* 103(1969) 4. sz. 690–708. l.

Tolna megye negyven esztendeje a mohácsi csata után (1526–1566). In: *Tanulmányok Tolna megye történetéből*. II. Szerk. Puskás Attila. Szekszárd, 1969. 5–85. l.

Egy történelmi bestseller és ami mögötte van. Nemeskürty könyvének új kiadásához. *Valóság* 12(1969) 5. sz. 39–47. l.

1970

Sziget mezőváros (Somogy megye) lakosságának „connumerációja” 1551-ben. (Adalékok XVI. századi mezővárosaink demográfiai és társadalmi képéhez.) *Történelmi Statisztikai Évkönyv* 1967–1968. Bp. 1970. 61–133. l.

1971

A babócsai váruradalom 1561-es urbáriumja és a babócsai vár 1563-as leltára. *Levéltári évkönyv Somogy megye múltjából* 2(1971) 51–84. l.

Oppenheimer Sámuel működése, különös tekintettel magyarországi kihatásaira. In: *Magyar-zsidó oklevéltár*. XIV. 1742–1769. Szerk. és kiad. Scheiber Sándor. Közreműködött: Házi Jenő, Zsoldos Jenő. Bp. 1971. 31–78. l.

Zur Kontinuitätsfrage der Wirtschaftsstruktur in den ungarischen Marktflecken unter der Türkenherrschaft. In: *Die wirtschaftlichen Auswirkungen der Türkenkriege. Die Vorträge des I. Internationalen Grazer Symposiums zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Südosteuropas* (5. bis 10. Oktober 1970). Hg. Othmar Pickl. Graz, 1971. (Grazer Forschungen zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte 1.) 235–272. l.

„Magyarország régészeti topográfiája” 2. Éri István–Kelemen Márta–Németh Péter– Torma István: Veszprém megye régészeti topográfiája. A Veszprémi járás. Szerk.: Eri István. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1969. 340 l. és 6 térképmell. [Könyvismertetés.] *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 10(1971) 469–471. l.

1972

Balázs deák gyöngyösi kereskedő üzleti könyve. Adalékok a hódoltsági terület kereskedelmi kapcsolatainak történetéhez a XVI. század végén. *Agrártörténeti Szemle* 14(1972) sz. 356–386. l.

Dózsa népe és a magyar társadalom. (Barta Gáborral közösen.) *Társadalmi Szemle* 27(1972) 6. sz. 75–85. l.

Dózsa-krónika – korabeli források alapján. [Barta Gáborral és Érszegi Gézával közösen.]

1. A keresztes hadjárat meghirdetése. *Népszabadság* 30(1972) 137. sz. 6. l.

2. Ki volt Dózsa György? *Népszabadság* 30(1972) 138. sz. 6. l.

3. A keresztes had elindul. *Népszabadság* 30(1972) 139. sz. 6. l.

4. A fordulat. *Népszabadság* 30(1972) 140. sz. 6. l.

5. A felkelés gócai. *Népszabadság* 30(1972) 141. sz. 6. l.

6. A paraszthad összetétele. *Népszabadság* 30(1972) 142. sz. 6. l.

7. Nagylaktól Temesvárig. *Népszabadság* 30(1972) 143. sz. 6. l.

8. A parasztháború közelről. *Népszabadság* 30(1972) 144. sz. 6. l.

9. A nemesi had szervezése. *Népszabadság* 30(1972) 145. sz. 6. l.

10. A temesvári csata és a nemesi bosszú. *Népszabadság* 30(1972) 146. sz. 6. l.

11. Az igazi megtorlás. *Népszabadság* 30(1972) 147. sz. 6. l.

12. A parasztháború mérlege. *Népszabadság* 30(1972) 148. sz. Vasárnapi melléklet 6–7. l.

Az 1514-es parasztháború szabolcs-szatmári „oklevéltára”. *Szabolcs-Szatmári Szemle* 7(1972) 4. sz. 77–84. l.

Az igazi Dózsa. Beszélgetés fiatal történészekkel. [Zöldi László interjúja Szakály Ferencsel és Barta Gáborral.] *Magyar Ifjúság* 16(1972) 11. sz. 5. l.

Készülődés a Dózsa-évfordulóra. [Boda Ferenc interjúja.] *Tolna Megyei Népiújság* 22(1972) 43. sz. 4. l.

1973

Ali koppányi bég sarca. (Adalékok a hódoltsági magyar kereskedelem problematikájához.) *Folia Historica. (A Magyar Nemzeti Múzeum Évkönyve)* 2(1973) 35–56. l.

A Dél-Dunántúl külkereskedelmi útvonalai a XVI. század derekán. *Levéltári évkönyv Somogy megye múltjából* 4(1973) 55–112. l.

Borosy András: A telekkatonaság és a parasztság szerepe a magyar feudális hadszervezetben (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 60. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1971. 131 l.). [Könyvismertetés.] *Századok* 107(1973) 1242–1245. l.

1974

Források Tolna megye XVII. századi történetéhez. *A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 4–5(1973–1974) 259–295. l.

Parasztság és honvédelem. A parasztság és a török-, illetve Habsburg-ellenes küzdelmek a XVI–XVII. századi Magyarországon. *Valóság* 17(1974) 7. sz. 27–39. l.

„Török világ Magyarországon.” ÉT–TV: Várak–törökök 2. *Élet és Tudomány* 29(1974) 48. sz. 2289–2294. 1.

Bakács István: Hont vármegye Mohács előtt (Das Komitat Hont vor [der Schlacht bei] Mohács) Budapest, 1971, Akadémiai Kiadó 479 S. + 1 Kartenbeilage. [Könyvismertetés.] *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 20(1974) 242–246. 1.

Kortársunk. Marc Bloch. Marc Bloch: A történelem védelmében. [Könyvismertetés.] *Valóság* 17(1974) 6. sz. 98–100. 1.

Ottoman Diplomacy in Hungary: Letters from the Pashas of Buda, 1590–1593. By Gustav Bayerle. Uralic and Altaic Studies, vol. 101. Bloomington: Indiana University Publications, 1972. vii, 204 pp. \$ 6.00, paper. [Könyvismertetés.] *Slavic Review* 33(1974) 1. sz. 167–168. 1.

1975

A mohácsi csata. Bp. 1975. [további kiadások: 1978., 1981.] (Sorsdöntő történelmi napok 2.) 141 l., 21 képtábla.

A hódoltság magyar részre adózása. Kandidátusi értekezés tézisei. Bp. 1975. 19 l.

Gyula város XVI. századi sorsfordulóinak történetéhez. *Békési Élet* 10(1975) 1. sz. 217–224. 1.

Kaposvár a török időkben. In: *Kaposvár. Várostartó történelmi tanulmányok.* Szerk. Kanvar József. Kaposvár, 1975. 93–138. 1.

Napok? – évek, évtizedek. Egy induló új könyvsorozatról. [(– enc) interjúja.] *Tudományos Magazin az Akadémiai Kiadó műhelyéből* 8(1975) 2. sz. 22–30. 1.

Tomori, büszke vezér... Sorsdöntő történelmi napok, [byp interjúja.] *Magyar Hírlap* 8(1975) 235. sz. 6. 1.

Georg Heller–Karl Nehring: Comitatus Sirmiensis (München. 1973), Kari Nehring: Comitatus Bachiensis et Bodrogiensis (München, 1974). [Könyvismertetés.] *Századok* 109(1975) 5–6. sz. 1132–1134. 1.

1976

A csata tömegsírjait még nem tárták fel. (Szakály Ferencsel beszélget Kalmár György.) *Új Tükör* 13(1976) 21. sz. 4–6. 1.

Ország – perspektívák nélkül. Jegyzetek az újabb Mohács-irodalomhoz. *Kritika* 1976. 8. sz. 29–32. 1.

Schreiber Farkas, pécsi bíró (1527–1542). (Pályakép néhány gazdaság- és társadalomtörténelmi tanulsággal.) *Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 20–21(1975–1976) 75–102. 1.

A tárgyi kultúra történelmi mondanivalója. Beszélgetés Szakály Ferencsel. [Centgraf Károly interjúja.] *Levéltári Szemle* 26(1976) 1. sz. 169–172. 1.

XVI–XVII. századi történelmünk néhány kritikus kérdéséről – Mohács 450. évfordulóján. *Jelenkor* 19(1976) 12. sz. 1109–1119. 1.

Tomori Pál emlékezete. Halálának 450. évfordulóján. *Új írás* 16(1976) 9. sz. 91–100. 1.

Tomori Pál emlékezete. *Látóhatár. Válogatás a magyar kulturális sajtóból* 1976. okt. 27–50. 1.

Barta Gábor–Fekete-Nagy Antal: Parasztháború 1514-ben (Budapest, Gondolat Kiadó. 1973. 360 l.). [Könyvismertetés.] *Századok* 110(1976) 3. sz. 565–571. 1.

Szűcs Jenő: Nemzet és történelem (Tanulmányok) [Nation und Geschichte. (Studien)] Budapest, 1974, Gondolat Kiadó, 670 S. [Könyvismertetés.] *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 22(1976) 1–2. sz. 196–202. 1.

1977

Das Bauerntum und die Kämpfe gegen die Türken bzw. gegen Habsburg in Ungarn im 16.–17. Jahrhundert. In: *Aus der Geschichte der ostmitteleuropäischen Bauernbewegungen im 16.–17. Jahrhundert*. Hg. Gusztáv Heckenast. Bp. 1977. 251–266. l. „Csatátér”-i jegyzetek. *Filmkultúra* 13(1977) 6. sz. 27–30. l.

The 1526 Mohács Disaster. *The New Hungarian Quarterly* 18 (Spring 1977) 65. sz. 43–63. l.

XVI–XVII. századi történelmünk néhány kritikus kérdéséről – Mohács 450. évfordulóján. *Látóhatár. Válogatás a magyar kulturális sajtóból* 1977. jan. 177–186. l.

Heller, Georg–Karl Nehring: Comitatus Sirmiensis. München 1973. 228 S., 1 Faltkt.; Nehring, Karl: Comitatus Bachiensis et Bodrogiensis. München 1974. 96 S., 1 Faltkt.; Heller, Georg: Comitatus Poseganensis. München 1975. 265 S., 1 Faltkt.; Nehring, Kari: Comitatus Barsiensis. München 1975. 132 S., 1 Faltkt.; Nehring, Kari: Comitatus Arvensis. München S., 1 Faltkt. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A: Die historischen Ortsnamen von Ungarn. Hrsg. von Gerhard Ganschow. Bd. 1–5.) [Könyvismertetés.] *Südost-Forschungen* 36(1977) 298–300. l.

1978

Nándorfehérvár 1521-es ostromához. Egy királyi adománylevél köztörténeti tanulságai. *Haditörténelmi Közlemények* 25(1978) 4. sz. 484–499. l.

Remarques sur l'armée de Iován Tcherni. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 24(1978) 1–2. sz. 41–82. l.

A Habsburg-sztori. Négy évszázad a magyar trónon. [Gonda Imre–Niederhauser Emil: A Habsburgok. Bp. 1977. Könyvismertetés.] *Magyar Hírlap* 11(1978) 25. sz. 10. l.

Irány: Európa. István király és műve. [Györffy György: István király és műve. Bp. 1977. Könyvismertetés.] *Magyar Hírlap* 11(1978) 136. sz. 10. l.

1979

A kenyérmezei csata (1479. okt. 13.) és a török–magyar állóháború a határok mentén (1465–1520). Bp. 1979. (Történelmi füzetek) 29 l.

Aki a török Budát elsíratta. [Utószó.] In: *Schulhof Izsák: Budai krónika [1686]*. Bp. 1979. (Bibliotheca Historica) 57–90. l.

Beszámoló a magyar–csehszlovák történész vegyesbizottság 13. ülészakáról. *Századok* 113(1979) 1. sz. 120–131. l.

Délszláv menekültek a középkori Magyarországon. *História* 1(1979) 2. sz. 26–27. l. Egykorú leírás a kenyérmezei csatáról. *História* 1(1979) 3. sz. 27. l. Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován hadáról.) *Történelmi Szemle* 22(1979) 2. sz. 227–261. l.

A kenyérmezei csata 500. évfordulójára. Amikor búzakéveként hevert egymáson a hadinép... *Népszabadság* 37(1979) 241. sz. 14. l.

A Közép-Duna menti bortermelés fénykora. *Dunatáj* 2(1979) 2. sz. 12–24. l. Phases of Turco-Hungarian Warfare before the Battle of Mohács (1365–1526). *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae* 33(1979) 1. sz. 65–111. l.

Egy „világtörténeti curiosum”: magyar adóztatás a török hódoltságban. *Valóság* 22(1979) 5. sz. 23–37. l.

Oktalan oknyomozás. Perjés Géza Mohács-könyvéről. *Kritika* 1979. 10. sz. 21–23. l.

Magyar–zsidó oklevéltár (Ungarisch–jüdische Urkundensammlung). Monumenta Hungariæ Judaica. XVI. 1412–1770. (Red.: S. Scheiber) Budapest, 1974. 565 p. XVII. 1431–1770. (Red.: S. Scheiber) Budapest, 1977. 453 p. [Könyvismertetés.] *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 25(1979) 180–181. l.

1980

Hungary and Eastern Europe. Research report by –, K[atalin] Péter, A[mbrus] Miskolczy, Z[oltán] Szász, I[gnác] Romsics and Gy[örgy] Gyarmati. Bp. 1980. (Studia Historica Academiae Scientiarum Hungaricae 182.) 198 l. [A – által készített rész: I. Up to 1526. 5–42. l.]

Szalárdi János *Siralmas magyar krónikája*. Sajtó alá rend., a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta: –. Bp. 1980. (Bibliotheca Historica) 820 l. [Az előszó: Szalárdi János és Siralmas magyar krónikája. 5–63. l.]

A felszabadulás utáni évtizedek magyar történetírása. Rövid áttekintés. Östörténet, középkor. *Századok* 114(1980) 3. sz. 331–363. l.

Hungary and Eastern Europe. Research report by K[atalin] Péter, A[mbrus] Miskolczy, Z[oltán] Szász, I[gnác] Romsics and Gy[örgy] Gyarmati. In: *Etudes historiques hongroises 1980 publiées à l'occasion du XVe Congrès International des Sciences Historiques par la Commission Nationale des Historiens Hongrois*. Bp. 1980. 613–808. l. [A – által készített rész: I. Up to 1526. 615–652. l.]

Lovász vagy császári leszármazott? A Fekete Ember históriája. *Az Élet és Tudomány Kalendáriuma* 1980. 197–204. l.

Nándorfehérvár, 1521: a vég kezdete. [Utószó.] In: *Zay Ferenc: Az Lándorfejérvár elveszésének oka e vót, és így esött*. Sajtó alá rend. Kovács István. Bp. 1980. (Bibliotheca Historica) 83–163. l.

A végvárok világa. Összeáll. Benda Kálmán. Közreműködött Maksay Ferenc, – és Csomasz Tóth Kálmán. In: *Hogyan éltek elődeink? Fejezetek a magyar művelődés történetéből*. Szerk. Hanák Péter. Bp. 1980. 48–72. l.

Barta Gábor: Az erdélyi fejedelemség születése. [Könyvismertetés.] *Kritika* 1980. 3. sz. 38. l.

Heller, Georg: Comitatus Verocensis. München 1976. 224 S., 1 Faltk., 40,- DM.: Nehring, Kari: Comitatus Abaujvariensis et Tornensis. München 1977. 101 S., 1 Faltk., 24,- DM.: Heller, Georg: Comitatus Varasdiensis. München 1977. 202 S., 1 Faltk., 40,- DM.: Nehring, Kari: Comitatus Hontensis. München 1978. 75 S., 1 Faltk., 24,- DM.: Heller, Georg: Comitatus Crisiensis. München 1978. 282 S., 1 Faltk., 48,- DM. (Veröffentlichungen des Finnisch–Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A: Die historischen Ortsnamen von Ungarn. Bd. 6–10). [Könyvismertetés.] *Südost-Forschungen* 39(1980) 308. l.

1981

Magyar adóztatás a török hódoltságban. Bp. 1981. 486 l.

[Az 1490–1526. évkör.] In: *Magyarország történeti kronológiája*. Főszerk. Benda Kálmán. I. A kezdetektől 1526-ig. Bp. 1981. [további kiadások: 1983., 1986.] (Magyarország történeti kronológiája a kezdetektől 1970-ig) 318–350. l.

Balla Árpád: *Történelem és állampolgári ismeretek az általános iskola 6. osztálya számára*. A kézirat elkészítésében tudományos munkatársként részt vett: –. Bp. 1981. [A továbbiakban számos kiadás.] 280 l., 8 tabló.

Adalékok Szegedi Kis István és Skaricza Máté életéhez. *A Ráday Gyűjtemény Évkönyve* 2(1981) 159–178. 1.

Aki a török Budát elsiratta. (Schulhof Izsák emlékiratáról.) [Utószó.] In: *Schulhof Izsák: Budai krónika [1686]*, Második, javított kiadás. Bp. 1981. (Bibliotheca Historica) 57–93. 1.

A gyöngyösi ispotály-per 1667–1668-ban. (A „törökösség” fogalmának értelmezéséhez.) *Archivum. A Heves megyei Levéltár Közleményei* 10(1981) 5–26. 1.

Határmezsgyén. (Huszi Barilovics Miklós életútja, 1492–1537.) *Folia Historica. (A Magyar Nemzeti Múzeum Évkönyve)* 9(1981) 7–25. 1.

A kenyérmezei csata., A Mohács előtti külpolitikáról., Cserni Jovan. [Benda Kálmánnal közösen.] In: *Olvastam valahol... Történészek a Rádió ismeretterjesztő műsoraiban. Benda Kálmán és Kerekes István műsora*. Bp. 1981. 134–142., 159–166., 167–175. 1.

Lantos és krónikás. Tinódi. *História* 3(1981) 2. sz. 20–21. 1.

Lantos és krónikás. Tinódi Lantos Sebestyén halálának 425. évfordulójára. *Látóhatár. Válogatás a magyar kulturális sajtóból* 1981. aug. 186–188. 1.

1982

Demográfia, etnikum, politika. Vita a nemzetiségi kérdéstről. Az 1982. április 28-án sugárzott tv-beszélgetés szerkesztett szövege. A műsor szerkesztője Hanák Gábor, műsorvezető –, rendező Szakály István. [Ormos Máriaival, Fügedi Erikkal, Kosáry Domokossal, Hanák Péterrel és Diószegi Istvánnal közösen.] *Alföld* 33(1982) 8. sz. 41–54. 1.

Demográfia, etnikum, politika. Vita a nemzetiségi kérdéstről. Az 1982. április 28-án sugárzott tévébeszélgetés szerkesztett szövege. A műsor szerkesztője Hanák Gábor, műsorvezető –, rendező Szakály István. [Ormos Máriaival, Fügedi Erikkal, Kosáry Domokossal, Hanák Péterrel és Diószegi Istvánnal közösen.] *Látóhatár. Válogatás a magyar kulturális sajtóból* 1982. szept. 119–142. 1.

A Házasságrul való dicsíret (1541) szerzője: Tatár Benedek. (A török adóösszeírások művelődéstörténeti forrásértékéről.) *Irodalomtörténeti Közlemények* 86(1982) 2. sz. 183–185. 1.

The Hungarian–Croatian Border Defense System and its Collapse. In: *From Hunyadi to Rákóczi: War and Society in Late Medieval and Early Modern Hungary*. Ed. J[ános] M. Bak and B[éla] K. Király. Brooklyn, 1982. (War and Society in Eastern Central Europe. III. Eastern European Monographs XIV.) 141–158. 1., 2 térképmelléklet.

Mi tartotta meg a hódoltság magyarságát? *História* 4(1982) 4–5. sz. 5–7. 1.

Párbaj helyett párbeszédet. Kunszabó Ferencsel beszélget Szakály Ferenc. *Magyar Nemzet* 38(1982) 302. sz. 15. 1.

Postfazione. In: *Izsák Schulhof: La Meghill à di Buda (1686)*. Prefazione e traduzione di Paolo Agostini, postfazione di –. Roma. 1982. (Testimonianze sull'ebraismo 13.) 65–92. 1.

Szegedi diaszpórák a 16. századi Magyarországon. *Tiszatáj* 36(1982) 12. sz. 81–91. 1.

Szigetvári Csöbör Balázs török miniatúrái (1570). *História* 4(1982) 1. sz. 35. 1.

A szív és értelem ítéletei. [Marafkó László interjúja.] *Olvasó Nép* 1982. ősz 58–60. 1.

Schweitzer József–Szilágyi Mihály: A Tolna megyei zsidók története 1867-ig. [Könyvismertetés.] *Dunatáj* 5(1982) 4. sz. 76–80. 1.

1983

Pusztulás és újjáépülés a mohácsi csata utáni években., Szeged török kézre jut., Kísérlet Szeged visszafoglalására.. Török megszállás alatt (1543–1686). In: *Szeged története. I. A kezdetektől 1686-ig*. Szerk. Kristó Gyula. Szeged, 1983. 499–508., 508–513., 513–533., 535–738. 1.

Az 1670-es évek Habsburg-ellenes mozgalmai és a hódoltsági magyar feudális hatalom. In: *A Thököly-felkelés és kora*. Szerk. Benczédi László. Bp. 1983. 59–67. l.

Keresztény vallások és egyházak a hódoltságban. *História* 5(1983) 5–6. sz. 17–20. l.

Magyar diplomata, utazók, rabok és renegátok a 16. századi Isztambulban. [Bevezető tanulmány.] In: *Szigetvári Csöbör Balázs török miniatúrái [1570]*, Bp. 1983. (Bibliotheca Historica) 5–77. l.

A szultáni trón követelői. *História* 5(1983) 1. sz. 8–9. l.

Véggár és hódoltság. In: *Magyarországi véggárak a XVI–XVII. században. (Tanulmányok)*. Szerk. Bodó Sándor, Szabó Jolán. Eger, 1983. (Studia Agriensia 3.) 87–99. l.

Westungarn zur Zeit der Türkenkriege. In: *Kleinlandschaft und Türkenkriege. Das siid-liche Burgenland zur Zeit der Bedrohung durch die Türkén im 16. und 17. Jahrhundert. Symposion im Rahmen der „Schlaininger Gespräche“ vom 22.–25. September 1983 auf Burg Schlaining*. Eisenstadt, 1983. (Wissenschaftliche Arbciten aus dem Burgenland 68.) 13–36. l.

1984

Tinódi Sebestyén: Krónika. Sajtó alá rend. Sugár István. A bevezetőt írta: A jegyzeteket Sugár István és –, a jegyzetszótárt és a mutatókat Sugár István állította össze. Bp. 1984. (Bibliotheca Historica) 644 I. [A bevezető: Igaz történelem – versben és énekek elbeszélve. (Tinódi Sebestyén élete és életműve.) 5–85. l.]

Hadügyi változások a középkori magyar állam bukásának időszakában. In: *Magyarország hadtörténete. I. A honfoglalástól a kiegyezésig*. Szerk. Borús József. Bp. 1984. [második kiadás: 1985.] (Magyarország hadtörténete két kötetben) 133–178. l.

Davud Cselebi. [Benda Kálmánnal közösen.] In: *Olvastam valahol... II. Történezt-, a Rádió ismeretterjesztő műsoraiban. Benda Kálmán és Kerekes István műsora*. Bp. 1984. 9!– 94. l.

Gyöngyös gazdasági és társadalmi változásai a török korban. In: *Tanulmányok Gyöngyösről*. Szerk. Havassy Péter, Kecskés Péter. Gyöngyös, 1984. 147–178. l.

Határvédelem és társadalom a török korban. *História* 6(1984) 5–6. sz. 17–19. l.

Hódoltsági értelmiség a 17. század második felében. In: *A magyarországi értelmiség a XVII–XVIII. században*. Szerk. Zombori István. Szeged, 1984. 32–45. l.

Magyar nemesség a 17. századi hódoltságban. In: *Magyarország társadalma a török kiűzésének idején. Szécsény, 1983. április 6–8*. Szerk. Szvirček Ferenc. Salgótarján. 1984. (Discussiones Neoradienses 1.) 25–39. l.

Egy mezővárosi tanító-nótárius életútja. (Várad György feljegyzőkönyve. 1630–1676.) In: *A magyar hivatali írásbeliség fejlődése 1181–1981*. Szerk. Kállay István. Bp. 1984. (Magyar Herald. Forrásközlő, családtörténeti és címertani évkönyv 1.) 262–278. l.

A Palánk 1697. évi telekkönyve. *Somogyi-könyvtári műhely. Helyismereti és Városfejlesztési Szemle* 23(1984) 3. sz. 107–108. l.

A szegedi Palánk-városrész 1697-es telekkönyve. [Kenéz Győzővel közösen.] *Tanulmányok Csongrád megye történetéből* 8(1984) 29–159. l.

Török uralom és reformáció Magyarországon a 16. század közepe táján. *Világosság* 25(1984) 1. sz. 51–59. l.

Dávid Géza: A simontornyai szandzsák a 16. században. Akadémiai Kiadó, Budapest 1982. 342 l. + 1 térképmelléklet. [Könyvismertetés.] *Századok* 118(1984) 154–157. l.

Mathias Rex Hungáriáé. [Katalin Kisfaludy: Matthias Rex. Gondolat. 213 Seiten, illustriert; Endre Bajcsy-Zsilinszky: Mátyás király. (König Matthias.) Magvető. 288 Seiten.] [Könyvismertetés.] *Bücher aus Ungarn* 26(1984) 1. sz. 11–13. l.

Trócsányi Zsolt. Erdély központi kormányzata (1540–1690). Akadémiai Kiadó, Budapest 1980. 349 l. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai III. Hatóság- és hivataltörténet 6.) [Könyvismertetés.] *Századok* 118(1984) 157–160. l.

Varga J. János. Szervitorok katonai szolgálata a XVI–XVII. századi dunántúli nagybirtokon. Akadémiai Kiadó, Budapest 1981. 199 l. (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 94.) [Könyvismertetés.] *Századok* 118(1984) 160–163. l.

1985

Gulácsy Irén: *Fekete völgyek*. Regény. Az utószót és a jegyzeteket írta: –. Németh László tanulmányával. Bp. 1985. 609 l. [Az utószó: Az író és hőse. 593–608. l.]

Saecula Hungariae 1526–1606 és 1606–1711. Összeáll. –. Bp. 1985. 62 [sztl.], 4 színes képtábla.

Saecula Hungariae 1526–1606. 1606–1711. Compiled by Bp. 1985. 62 [sztl.], 4 színes képtábla.

A török kiűzésétől a szatmári békéig. In: *Szeged története*. II. 1686–1849. Szerk. Farkas József. Szeged, 1985. 15–68. l.

Érsekújvár visszavétele 1685. augusztus 19. *História* 7(1985) 3. sz. 28. l.

Magyar kereskedők mint hírszerzők. *História* 7(1985) 4. sz. 7–8. l.

Magyar kézművesség a 16. századi hódoltsági mezővárosokban. In: *V. Kézművesipari Szimpózium. Veszprém, 1984. november 20–21*. Szerk. Nagybakay Péter, Németh Gábor. Veszprém, 1985. 7–31. l.

A magyar marha fénykora. *Heti Világgazdaság* 7(1985) 26. sz. 6. l.

Mi számított a XVII. századi hódoltságban törökösségnek? In: *A török orientáció a XVII. századi magyar politikában. Tudományos emlékülés*. 1983. március 25–26. Szerk. Németh Péter. Vaja, 1985. 52–62. l.

Türkenherrschaft und Reformation in Ungarn um die Mitte des 16. Jahrhunderts. In: *Etudes historiques hongroises 1985 publiées à l'occasion de XVIe Congrès International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois*. II. Bp. 1985. 437–459. l.

Der Wandel Ungarns in der Türkenzeit. In: *Habsburgisch-osmanische Beziehungen/Relations Habsburg-Ottomans*. Wien, 26–30. September 1983. *Colloque sous le patronage du Comité international des études pré-ottomanes et ottomanes*. Hg. Andreas Titzte. Wien, 1985. (Beihäfte zur Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes 13.) 35–54. l.

1986

Hungaria eliberata. Budavár visszavétele és Magyarország felszabadítása a török uralom alól 1683–1718. Megjelent Buda visszavételének háromszázadik évfordulója alkalmából [1686–1986.]. Bp. [1986.] 186 l., 4 [sztl.] színes tábla.

Vestőhely az út porában. Gritti Magyarországon 1529–1534. Bp. [1986.] (Labirintus) 153 l., 16 tábla.

Bernardo de Aldana magyarországi hadjárata [1548–1552], Közreadja –, ford. Scholz László. Bp. 1986. (Bibliotheca Historica) 333 l. [Az előszó: Egy zsoldosvezér emlékirata a XVI. század közepén vívott magyarországi háborúkról. 5–56. l.]

Buda visszafoglalásának emlékezete 1686. Összeáll. –. Bp. 1986. 607 l., 100 l. képmelléklet.

Előszó., A török–magyar küzdelem szakaszai a mohácsi csata előtt (1365–1526). In: *Mohács. Tanulmányok a mohácsi csata 450. évfordulója alkalmából*. Szerk. Rúzsás Lajos. –. Bp. 1986. 7–9., 11–57. l.

Az alföldi mezővárosok és a magyar feudális hatalom. In: *Falvak, mezővárosok az Alföldön*. Szerk. Nóvák László, Selmeczi László. Nagykőrös, 1986. (Az Arany János Múzeum Közleményei 4.) 325–342. l.

Buda expugnata ac liberata. Budavár visszavívása és felszabadítása. *Katolikus Szemle* (Róma) 38(1986) 2. sz. 115–119. l.

Budavár visszafoglalása. *Rádió- és Televízióújság* 31(1986) 35. sz. 13. l.

2 settembre 1686–1986: a trecento anni dalia battaglia che portò alla liberazione di Buda. La riconquista dell'antica sede dei re ungheresi rinnovò il quadro politico dell'intera Európa. *L'Osservatore Romano* 126(1986) 206. sz. 3. l.

Esercito statale e bande armate in Ungherica (secoli XV–XVII). In: *Bande armate, banditi, banditismo e repressione di giustizia negli stati europei di antico regime. Atti del Convegno – Venezia 3–5 Novembre 1983*. A cura di Gherardo Ortalli. Roma, 1986. (Storia 20.) 365–382. l.

A hódoltság. *História* 8(1986) 3–4. sz. 10–13. l.

Magyarország „fegyveres békében”. Beszélgetés Szakály Ferenc történésszel. [Daniss Győző interjúja.] *Élet és Tudomány* 41(1986) 35. sz. 1094–1095. l.

A menekülők. Gyimóti István vörösmarti lelkész viszontagságai. *História* 8(1986) 3–t. sz. 60–61. l.

Önkéntesek Budavár visszavívásánál. In: *Budavára visszavétele 1686-ban. Egy ismeretlen angol kortárs beszámolója*. Szerk. Faragó Tamás. Bp. 1986. (Fejezetek Budapest Múltjából 4.) IX–XXIII. l.

A történelem atom-szerkezet kutatója. 10 kérdés Szakály Ferenchez. [Nádor Tamás interjúja.] *Magyar Ifjúság* 30(1986) 39. sz. 40–41. l.

1987

Hungaria eliberata. Die Rückeroberung von Buda im Jahr 1686 und Ungarns Befreiung von der Osmanenherrschaft (1683–1718). Bp. 1987. 199 l., 4 színes tábla.

A Nagyiván. Kísérőtanulmány Nagy Iván Magyarország családi címerekkel és nemzedékrendi táblákkal [1857–1868] című művének reprint kiadásához. Bp. 1987. 15 l.

A magyar történelemről. In: *Tények könyve. Magyar és nemzetközi almanach '88*. Szerk. Baló György, Lipovecz Iván. Bp. 1987. 717–723. l.

A hódoltság utolsó évei. Gyimóti István vörösmarti lelkész 1680-ban átelt viszontagságai. *Horvátországi Magyarok Szövetsége Évkönyv* 8–9(1986–1987) 149–154. l.

A történelmi tények alapján – az Erdély történetéről. A késő középkort és az önálló erdélyi fejedelemség történetét tárgyaló fejezetekről. *Alföld* 38(1987) 8. sz. 30–36. l.

Történeti bevezető. In: *Buda expugnata 1686. Európa et Hungaria 1683–1718. A török kiűzésének hazai levéltári forrásai*. Szerk. Felhő Ibolya, Trócsányi Zsolt. Bp. 1987. 12–27. l.

Egy végvári kapitány hétköznapijai. (Horváth Márk szigeti kapitány levelezése Nádasdy Tamás nádorral és szervitoraival, 1556–1561.) *Levéltári évkönyv Somogy megye múltjából* 18(1987) 45–126. l.

1988

Bocskai kíséretében a Rákosmezőn. Emlékiratok és iratok Bocskai István fejedelem és Lalla Mehmed nagyvezír találkozásjáról. 1605. november 11. Közreadja Csonka Ferenc és –. Sajtó alá rend., a jegyz. összeáll. Csonka Ferenc és –. A latin szövegrészeket ford. Benda Kálmán, Csonka Ferenc. A bevezetőt írta: Bp. 1988. (Bibliotheca Historica) 204

I. [A bevezető: Amikor a bárány a farkassal társalgott... Bocskai István és Lalla Mehmed nagyvezír rákosmezei találkozásának háttéréről. 5–56. l.]

Saecula Hungariae 1526–1606, 1606–1711. Zusammenge stellt von -. Bp. 1988. 64 [sztl.], 4 színes képtábla.

Die Bilanz der Türkenherrschaft in Ungarn. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 34(1988) 1. sz. 63–77. l.

Emléksorok Szűcs Jenő fejfájára. *Népszabadság* 46(1988) 294. sz. 15. l.

Kőszeg ostroma., A parasztvármegyékről. [Benda Kálmánnal közösen.] In: *Olvastam valahol... III. Történészek a Rádió ismeretterjesztő műsoraiban. Benda Kálmán és Kerekes István műsora.* Bp. 1988. 80–86., 109–113. l.

A lovagkirály emlékezete. *Magyar Hírek* 41(1988) 4. sz. 13. l.

Mi veszett Mohács után? A magyarországi török uralom mérlege. *Valóság* 31(1988) 3. sz. 39–51. l.

A mohácsi csata. 1526. augusztus 29., Délszláv menekültek Magyarországon., Mi tartotta meg a hódoltság magyarságát? In: *Magyarok a Kárpát-medencében.* Összeáll. és szerk. Glatz Ferenc. Bp. 1988. [második kiadás: 1989.1 69–70., 84–86., 88–90. l.

A Ránki-misszió. *Élet és Irodalom* 32(1988) 9. sz. 6. l.

A török uralom mérlege. In: *Magyar történészek tudományos találkozója Buda török alóli felszabadulásának 300. évfordulóján. Budapest. 1986. augusztus 28–29.* Szerk. Szarka László. Bp. [1988.1 39–45. l. [Vitája: 45–46. l.]

Heller, Georg: Comitatus Zagrabiensis. München 1980. 410 S., 1 Faltk., 84.– DM.; Nehring, Kari: Comitatus Gemeriensis. München 1981. 100 S., 1 Faltk., 28.– DM.; Heller, Georg: Comitatus Zempliniensis. München 1981. 238 S., 1 Faltk., 46 – DM.; Heller, Georg: Comitatus Szathmariensis. München 1982. 201 S., 1 Faltk., 42– DM.; Heller, Georg: Comitatus Bereghiensis. München 1983. 187 S., 1 Faltk., 40.– DM.; Nehring, Kari: Comitatus Comaromiensis. München 1983. 41 S. 1 Faltk., 18.– DM.; Heller, Georg: Comitatus Unghensis. München 1984. 151 S., 1 Faltk., 36.– DM.; Heller, Georg: Comitatus Marama-rosiensis et Ugocsiensis. München 1985. 236 S., 2 Faltk., 48.– DM.; Nehring, Kari: Comitatus Jauriensis et Mosoniensis. München 1985. 71 S., 2 Faltk., 28.– DM.; Heller, Georg: Comitatus Bihariensis. München 1986. 395 S., 2 Faltk., 88.– DM. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A: Die historischen Orts- namen von Ungarn. Bd. 11–20). [Könyvismertetés.] *Südost-Forschungen* 47(1988) 328. l.

1989

A felszabadító háborúk történeti helyéről. (Ki felelős a hódoltsági terület pusztulásáért?) In: *Előadások és tanulmányok a török elleni visszafoglaló háborúk történetéből 1686–1688.* Szerk. Szita László. Pécs, 1989. 23–42. l.

A hódoltsági katolikus egyháztörténet távlatairól., Zárzó. In: *Katolikus egyháztörténeti konferencia. Keszthely, 1987.* Szerk. Hölvényi György. Bp. [1989.] 16–32., 145–148. l.

„Jámbor keresztény áros népek”. (Kassai Pap Benedek életútja.) *História* 11(1989) 4–5. sz. 4–5. l.

Kiegészítések Monok István „A gyöngyösi református gyülekezet lelkipásztorai és tanítói, 1557–1710” című munkájához. *Ráday Gyűjtemény Évkönyve* 6(1989) 233–238. l.

Mecenatismo regio e finanze pubbliche in Ungheria sotto Mattia Corvino (1458–1490). *Rivista di Studi Ungheresi* 4(1989) 19–35. l.

Nyomozás egy magyar származású szultáni tolmács után. [Tardy Lajossal közösen.] *Keletkutató* 1989. ősz 60–67. l.

Egy paraszt-polgár harcai a török ellen. Tóth Mihály. *História* 11(1989) 1–2. sz. 12–15. l.

S. Giovanni da Capestrano e la difesa dell'Europa. In: *S. Giovanni da Capestrano nella Chiesa e nella società del suo tempo. Atti del Convegno storico internazionale, Capestrano-L'Aquila 8–12 ottobre 1986*. A cura di Edith e Lajos Pásztor. L'Aquila, 1989. 315–331. l.

Székesfehérvár visszafoglalása 1688. május 19-én. *Fejér Megyei Történelmi Évkönyv* 19(1989) 13–20. l.

Szűcs Jenő (1928–1988). *Történelmi Szemle* 31(1989) 3–4. sz. 307–310. l.

Történelemtanítás tegnap, ma és holnap. [Kárpáti László interjúja Szakály Ferencel, Balogh Sándorral és Pülöskei Ferencel.] *Új Tükör* 26(1989) 41. sz. 6–7. l.

1990

Virágkor és hanyatlás 1440–1711. Bp. 1990. [második kiadás: 1995.] (Magyarok Európában II.) 368 l.

The Early Ottoman Period, Including Royal Hungary, 1526–1606. In: *A History of Hungary*. Gen. ed. Peter F. Sugar., ass. ed. Péter Hanák, ed. assist. Tibor Frank. Bloomington–Indianapolis, 1990. 83–99. l.

Adalékok Gyöngyös XVI. századi kereskedelmi kapcsolatainak történetéhez. *Archívum. (A Heves megyei Levéltár Közleményei)* 12(1990) 122–145. l.

A babócsai váuradalom a XVI. század közepén. In: *Babócsa története. Tanulmányuk a község történetéből*. Szerk. Magyar Kálmán. Babócsa, 1990. 221–253. l.

A két „Magyarország” a 16. században. *História* 12(1990) 2. sz. 19–21. l.

Királyi mecenatúra, államháztartás és politika Corvin Mátyás Magyarországon. In: *Hunyadi Mátyás. Emlékkönyv Mátyás király halálának 500. évfordulójára*. Szerk. Rázsó Gyula, V. Molnár László. Bp. 1990. 277–331. l.

Magyar hadsereg a török korban. In: „Tisza” Nyári Egyetem, Szolnok 1989. *Válogatás a nyári egyetemen elhangzott előadásokból*. 1. [Bp. 1990.] 41–57. l.

Nagy Gergely pereskutasi „kereskedő tózsér” viszálya Nagyszombat városával 1588 i. Adatok a 16. századi kereskedelem-szervezet kérdéséhez. *Tanulmányok Csongrád megye történetéből* 16(1990) 123–144. l.

Serbische Einwanderung nach Ungarn in der Türkenzeit. In: *Études historiques hon-groises 1990 publiées à l'occasion de XVIIe Congrès International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois*. II. *Ethnicity and Society in Hungary*. Ed. by Ferenc Glatz. Bp. 1990. 21–39. l.

A török uralom felszámolása Magyarországon. *História* 12(1990) 1. sz. 8–10. l.

Történelmi esély. [K. M. I. interjúja.] *Magyar Honvéd. 4 Honvédelmi Minisztérium hetilapja* 1(1990) 1. sz. 28. l.

Trianon török kori gyökerei. *História* 12(1990) 3. sz. 5–7. l.

Vitéz János, a politikus és államférfi. (Pályavázlat – kérdőjelekkel.) In: *Vitéz János Emlékkönyv*. Főszerk. Dr. Bárdos István. Esztergom, 1990. (Esztergom évlapjai – Annales Strigonienses 1990.) 9–38. l.

1991

Magyar jogszolgáltatás és közigazgatás a török hódoltságban. Doktori értekezés tézisei. Bp. 1991. 12 l.

Csúcsok Visegrádon. *Magyar Élet* 33(1991) 12. sz. 17. l.

Csúcsok Visegrádon. Mi történt 1335-ben? *Magyar Nemzet* 54(1991) 64. sz. 11. l.

Délszlávok a középkori Magyarországon. *Napjaink* 5(1991) 2. sz. 11–18. l.

Emléksorok dr. Hadnagy Albertről és Szekszárdról. In: *A főlevéltárnok. Dr. Hadnagy Albert élete és munkássága*. Szerk. Dobos Gyula. Szekszárd, 1991. (Tolna megyei levéltári füzetek) 24–26. l.

Főtitkári beszámoló. (1991. április 23.) *Századok* 125(1991) 5–6. sz. 604–614. l.

Hány Tordai Máté nevű unitárius író működött a 16–17. század fordulóján? Egy téves datálás és azonosítás genezise. *Irodalomtörténeti Közlemények* 96(1991) 5–6. sz. 622–631. l.

Hatalmaskodás mint a magyar jogok érvényesítésének eszköze a török által megszállt országrészekben. In: *Rendi társadalom – polgári társadalom. 3. Társadalmi, konfliktusok. Salgótarján. 1989. június 15–18.* Szerk. A. Varga László. Salgótarján, 1991. (Adatok, források és tanulmányok a Nógrád megyei Levéltárból 16.) 37–44. l.

Katolikus hierarchia a török hódoltságban. In: *Egyházak a változó világban. A nemzetközi egyháztörténeti konferencia előadásai. Esztergom 1991. május 29–31.* Szerk. Bárdos István, Beke Margit. Esztergom, 1991. 245–249. l.

Mindenkor Európában. Megmaradtunk – és nem szolgáskorban! [Daniss Győző interjúja.] *Népszabadság* 49(1991) 58. sz. 17. l.

Mohács – Buda – Szigetvár. Ünnepegetett vereségeink. *Népszabadság* 49(1991) 210. sz. 23. l.

Nemesi vármegyeszervezet és török hódoltság. A „menekült vármegye” fogalmáról és szervezetéről. *Történelmi Szemle* 33(1991) 3–4. sz. 137–184. l.

Szerbek a középkori Magyarországon. *História* 13(1991) 2–3. sz. 15–17. l.

Szerbek Magyarországon – szerbek a magyar történelemben. (Vázlat.) In: *A szerbek Magyarországon. (Die Serben in Ungarn.)* Szerk. Zombori István. Szeged, 1991. 10–50. l.

1992

Kora újkor. Felfedezések, reformáció és a magyar hódoltság. (Vázlat és követelmények.) In: *Vezérfonal a magyar és egyetemes történelem oktatásához. Kézirat gyanánt az V. Országos Történelemtanári Konferencia résztvevői számára.* Békásmegyery, 1992. 9–13. l.

A mohácsi csatától a szatmári békekötésig 1526–1711. In: *Tolna mezőváros monográfiája.* Szerk. Glósz József, V. Kápolnás Mária. Tolna, 1992. 91–174. l.

Balla Árpád: Történelem az általános iskola 6. osztálya számára. A kézirat elkészítésében tudományos munkatársként részt vett: –. Bp. 1992. [A továbbiakban számos kiadás.] 223 l., 8 tabló.

Auf der Suche nach einem aus Ungarn stammenden Dolmetscher des Sultans. [Tardy Lajossal közösen.] In: *Osmanistik – Turkologie – Diplomatie. Festgabe an Josef Matuz.* Hg. Christa Fragner, Klaus Schwarz mit einem Vorwort von Bert G. Fragner. Berlin, 1992. (Islamkundliche Untersuchungen 150.) 289–301. l.

Bedeutung des ungarischen Schauplatzes beim Untergang des Osmanischen Reiches. In: *17º Congreso Internacional de Ciencias Historicas I. Sección cronológica...* Coordinadores de la edición Eloy Benito Ruano, Manuel Espadas Burgos. Madrid, 1992. 235–239. l.

Javaslat a „Monumenta Archivalia Historiam regni Hungariae Medii Aevii Illustrantia” munkálatainak beindítására. *Levéltári Közlemények* 63(1992) 1–2. sz. 157–173. l.

Kanizsa és uradalma a vár török kézre jutása előtt. In: *Nagykanizsa török alóli felszabadulásának 300. évfordulóján tartott nemzetközi tudományos konferencia előadásai. Nagykanizsa. 1990. 11. 30–12. 01.* Szerk. Vándor László. Zalaegerszeg, 1992. (Zalai Múzeum 4.) 21–28. l.

A magyar nemesség a török hódoltságban. *Századok* 126(1992) 5–6. sz. 562–633. l.

Egy magyar szpáhi a 16. században: a rejtélyes esztergomi „Andréja deák”. *Keletkutatás* 1992. ősz 127–138. l.

Magyarország és a „délsláv” térség. *História* 14(1992) 4. sz. 8–10. l.

Ostrom, 1552.. Ostrom. 1716., Ostrom, 1849. [Temesvár ostromai.] *História* 14(1992) 1. sz. 9., 14., 15. l.

1993

Makó a török hódoltság idején. Makó, 1993. (Makói monográfia füzetek 6.) 179–294., 647– 662. l. [Szövegében azonos a Makó története a kezdetektől 1849-ig c. kötet megfelelő részeivel.]

Ein dreigeteiltes Land. In: *In uns liegt ein schönes Land verborgen. Ungarns Geschichte.* Mit einem Vorwort von Géza Jeszenszky. Hg. László Fábrián–Gyula Kurucz. Berlin, 1993. 73–95. l.

Kora újkor. Felfedezések, reformáció és a magyar hódoltság. In: *Vezérfonal a magyar és a: egyetemes történelem tanításához.* Szerk. Glatz Ferenc. Bp.–Békásmegyer. 1993. (História Könyvtár. Előadások a történettudomány műhelyeiből 1.) 25–31. l.

Makó a török hódoltság idején. In: *Makó története a kezdetektől 1849-ig.* Szerk. Blazovich László. Makó. 1993. (Makó monográfiája 4.) 179–294. l.

Baranya megye hódoltsági történetének kutatási feladatairól. In: *Tanulmányok a török hódoltság és a felszabadító háborúk történetéből. A szigetvári történész konferencia előadásai a város és a vár felszabadításának 300. évfordulóján.* Szerk. Szita László. Pécs, 1993. 11–24. l.

„Horthy sok fázison ment át”. Tiszta kép – húsz év múlva? Interjú dr. Szakály Ferenc történésszel. [Szeri Árpád interjúja.] *Tolnai Népiújság* 4(1993) 206. sz. 1., 3. l.

Magyar birtokadományozások a török hódoltságban. In: *Európa vonzásában. Emlékkönyv Kosáry Domokos 80. születésnapjára.* Szerk. Glatz Ferenc. Bp. 1993. 49–59. l.

A magyar és erdélyi országgyűlések hódoltsági vonatkozású végzéseiről. *Jogtudomány: Közlöny. A Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Bizottságának folyóirata* 48(1993) 10. sz. 377–382. l.

Örökcalendárium. Január–február. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 1. sz. 33. l.

Öröknapár. Március. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 2. sz. 34. l.

Öröknapár. Április. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 3. sz. 32. l.

Öröknapár. [Május–június.] Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 4. sz. 31. l.

Öröknapár. Július–augusztus. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 5–6. sz. 65. l.

Öröknapár. Szeptember–október. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 7. sz. 32. l.

Öröknapár. November. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 8. sz. 32. l.

Öröknapár. December. Közzéteszi: –. *História* 15(1993) 9–10. sz. 65. l.

A sárvári „provinciális humanista kör” és a reformáció kezdetei. (András deák sárvári iskolamester levele 1545-ből.) In: *A tudomány szolgálatában. Emlékkönyv Benda Kálmán 80. születésnapjára.* Szerk. Glatz Ferenc. Bp. 1993. 83–96. l.

Szerb bevándorlás a török kori Magyarországra. In: *Szomszédaink között Kelet-Európában. Emlékkönyv Niederhauser Emil 70. születésnapjára.* Szerk. Glatz Ferenc. Bp. 1993. 75–88. l.

Tóth Benedek és Tamás polgári jobbágyok ügyletei (1569–1583). *Folia Historica. (A Magyar Nemzeti Múzeum Évkönyve)* 18(1993) 33–15. l.

A történelemtanítás misszió. Beszélgetés Szakály Ferenc történésszel. [Pesti János interjúja.] *Ma és Holnap* 21(1993) 1. sz. 7–8. l.

1994

Gazdasági és társadalmi változások a török hódítás árnyékában. Bp. 1994. (História Könyvtár. Előadások a történettudomány műhelyeiből 5.) 39 l. [Vita: 24–34. l., – válasza: 35–39. l.]

A Hungarian Spahi in the 16th Century: The Mysterious „Andreya Litteratus” of Esztergom. *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae* 47(1994) 1–2. sz. 181–196. l.

Keresgélés karácsonyi kacatok között. *Élet és Irodalom* 38(1994) 51–52. sz. 13. l.

Nándorfehérvár, 1521. The Beginning of the End of the Medieval Hungarian Kingdom. In: *Hungarian–Ottoman Military and Diplomatic Relations in the Age of Süleyman the Magnificent.* Ed. Géza Dávid, Pál Fodor. Bp. 1994. 44–76. l.

Pápa a török korban. In: *Tanulmányok Pápa város történetéből.* 1. A kezdetektől 1970-ig. Főszerk. Kubinyi András. Szerk. Hermann István. Pápa, 1994. 125–200. l.

Szerbek. In: *Együtt élő népek a Kárpát-medencében.* Szerk. Ács Zoltán. Bp. 1994. 137–154. l.

A török uralom mérlege. *História* 16(1994) 4. sz. 8–9. l.

Volt-e református-unitárius hitvita 1574-ben Nagyharsányban? In: *A Ráday Gyűjtemény Évkönyve* 7(1994) 14–31. l.

Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér. Szakály Ferenc a törökellenes küzdelmekről. [Rosdy Tamás interjúja.] *Magyar Nemzet* 57(1994) 274. sz. 14. l.

1995

Lodovico Gritti in Hungary 1529–1534. A Historical Insight into the Beginnings of Turco-Habsburgian Rivalry. Bp. [1995.] (Studia Historica Academiae Scientiarum Hungaricae 197.) 144 l.

Mezőváros és reformáció. Tanulmányok a korai magyar polgárosodás kérdéséhez. Bp. 1995. (Humanizmus és reformáció 23.) 486 l.

Pest-Pilis-Solt megye XVI–XVII. századi dica- és dézsmajegyzékei. Bp. 1995. (Előmunkálatok Pest megye monográfiájához 1.) 227 l.

Virágkor és pusztulás. A kezdetektől 1606-ig. Összeáll. és szerk. Glatz Ferenc. A szövegeket írta Engel Pál, –. Bp. 1995. (História Könyvtár. Atlaszok Magyarország történetéhez. Magyarország története térképeken elbeszélve 1.) 68 l.

History. In: *Hungary. Essential Facts, Figures and Pictures.* Ed. by Éva Molnár. Bp. 1995. [második kiadás: 1997.] 35–83. l.

Az első dunántúli szandzsák és megszervezője, Kászim bég. *Keletkutatás* 1995. tavasz 23–43. l.

Az Iszlám északkeleti védőbástyája. Bosznia a 16–17. századi oszmán és magyar történelemben. *História* 17(1995) 1. sz. 7–10. l.

[Kb. 50 szócikk és kisebb fejezet.] In: *A magyarok krónikája.* Összeáll., szerk. és az összefoglaló tanulmányokat írta: Glatz Ferenc. Bp. 1995. [második kiadás: 1996., harmadik, javított, bővített kiadás: 2000.] passim.

Szeged török uralom alá kerülésének történetéhez. In: *Kelet és Nyugat között. Történeti tanulmányok Kristó Gyula tiszteletére.* Szerk. Koszta László. Szeged, 1995. 451–470. l.

1996

Pannonhalma a török időkben. In: *Mons Sacer 996–1996. Pannonhalma 1000 éve*. II. Szerk. Takács Imre. Pannonhalma, 1996. 13–24. l.

Dancnoto oblagane v zavladenite ot Turcite ungarski zemi. *Istori?eski pregled* 52(1996) 6. sz. 108–122. l.

Hozzászólások. I. (1995. április 28.) In: *Tanulmányok Pápa város történetéből*. 2. Szerk. Hermann István. Pápa, 1996. 161–166. l.

A magyar reformáció és Európa. Vallási erőviszonyok a 16–17. században. *História* 18(1996) 4. sz. 6–8. l.

Pécs török uralom alá kerülésének történetéhez. In: *In memoriám Barta Gábor. Tanulmányok Barta Gábor emlékére*. Szerk. Lengvári István. Pécs, 1996. 149–163. l.

Törökök és a keresztény könyvek. Kincsszerzés és „tudományos érdeklődés”. *História* 18(1996) 8. sz. 14–15. l.

Újabb adalék Tinódi Sebestyén történetírói hiteléhez. (Hajdar bin Abdullah tímárbirtoka.) [Dávid Gézával közösen.] *Irodalomtörténeti Közlemények* 100(1996) 4. sz. 481–489. l.

1997

Magyar intézmények a török hódoltságban. Bp. 1997. (História Könyvtár. Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok 21.) 418 l.

Tóth Tamás polgárdi jobbágy ügyletei (1573–1583). In: Erdős Ferenc–Fülöp Gyula –: *Polgárdi története*. Szerk. Erdős Ferenc. Polgárdi, 1997. (Fejér Megyei Levéltár Közleményei 22.) 39–54. l.

Földesúr és bíró a saját falujában. Hódoltsági hétköznapiak a 16. században. *História* 19(1997) 8. sz. 16. l.

Három részre szakadt-e Magyarország 1526 után? *Korunk* 8(1997) 7. sz. 31–38. l.

A magyar nyelvű bibliafordítás terjedéséhez. (Egy 1557. évi magánlevél reformáció- és irodalomtörténeti tanulságai.) In: *Művelődési törekvések a korai újkorban. Tanulmányok Keserű Bálint tiszteletére*. Szerk. Balázs Mihály, Font Zsuzsa, Keserű Gizella, Ötvös Péter. Szeged. (Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 35.) 545–554. l.

La prova di una teória. „The proof of the pudding lies in the eating”. *Annuario. Studi e documenti italo-ungheresi* 1997. 101–106. l.

Tolna vármegye középkori szolgabírái. (Esettanulmány.) *Történelmi Szemle* 39(1997) 411–424. l.

1998

Ami Tolna vármegye középkori okleveleiből megmaradt (1314–1525). Szekszárd, 1998, 253 l.

Daniel Speer: Magyar Simplicissimus. A bevezetőt Kis Gy. Csaba, az utószót – írta. A jegyzeteket Benda Kálmán és – állította össze. Miskolc, 1998. (Felsőmagyarországi Mánerva 1.) 235 l. [Az utószó: A Magyar és Dáciai Simplicissimusról – szélesebb művelődéstörténeti keretben. 217–231. l.]

Miskolc helye Magyarország török kori település- és gazdasági rendszerében. In: *Miskolc története*. II. 1526-tól 1702-ig. Szerk. Tóth Péter közreműködésével –. Miskolc, 1998. (Miskolc története 6 kötetben II.) 507–529. l.

L'espansione turca in Europa centrale dagli inizi alla fine del secolo XVI. In: *I Turchi il Mediterraneo e l'Europa*. A cura di Giovanna Motta. Milano, 1998. 133–151. l.

Felfedezők, rabok, renegátok. Világtengerek magyar vándorai. *História* 20(1998) 2. sz. 29–30. l.

A harmadik skizma hatása a török kori magyar művelődésre. In: *A magyar művelődés és a kereszténység. A IV. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előadásai. Róma–Nápoly, 1996. szeptember 9–14.* II. Szerk. Jankovics József, Monok István, Nyerges Judit. Bp.–Szeged, 1998. 668–678.

A kenyérmezei csata (1479. október 13.). [Fodor Pállal közösen.] *Hadtörténelmi Közlemények* 111(1998) 2. sz. 309–350. l.

Megbetegedett a „pusztabérlők fejedelme”. Adalék a török megszállás „hézagoságához”. *História* 20(1998) 1. sz. 14–15. l.

La politique religieuse de l'État et des Ordres en Hongrie (XVIe–XVIIe siècles). In: *Histoire des idées politiques de l'Europe centrale*. Sous la dir. Chantal Delsol, Michel Maslowski. Paris, 1998. 126–134. l.

„Te már nem hiszed, hanem tudod, hogy feltámadunk.” (Németh Gábor 1956. X. 20.– 1998. III. 31.) *Magyar Múzeumuk* 4(1998) 2. sz. 64. l.

Templom és hitélet a 17. századi váci egyházmegyében. In: *R. Várkonyi Ágnes Emlékkönyv születésének 70. évfordulója ünnepére*. Szerk. Tusor Péter. Szerkesztőtársak: Rihmer Zoltán, Thoroczkay Gábor. Bp. 1998. 223–231. l.

Törökök és a magyarországi borforgalom. *História* 20(1998) 5–6. sz. 29–30. l.

1999

Török kori történelmünk kritikus kérdései. Elhangzott 1997. február 7-én. Bp. 1999. (Székfoglalók a Magyar Tudományos Akadémián) 15 l.

Geschichte. In: *Ungarn. Tausend Jahre Zeitgeschehen im Überblick. Tatsachen, Zahlen, Bilder*. Red. Éva Molnár. Bp. 1999. 39–95. l.

A dél-dunántúli hadszíntér 1526–1543. In: *Pécs a törökkorban*. Szerk. –. A szerkesztésben közreműködött: Vonyó József. Pécs, 1999. (Tanulmányok Pécs történetéből 7.) 17– 50. l.

A harmadik skizma százada. Szubjektív megjegyzések a 16. századról. *Vigilia* 64(1999) 5. sz. 322–334. l.

Illésházy István (1540–1609). In: *Nagy képes millenniumi arcképcsarnok. 100 portré a magyar történelemből*. Szerk. Rácz Árpád. Bp. 1999. 82–83. l.

A Közép-Duna menti bortermelés fénykora. In: *Borok és korok. Bepillantás a bor kultúrtörténetébe*. Szerk. Benyák Zoltán, Benyák Ferenc. Bp. 1999. 115–130. l.

Sárvár, mint helyi kulturális központ. In: *Nádasdy Tamás (1498–1562). Tudományos emlékülés: Sárvár. 1998. szeptember 10–11.* Szerk. Söptei István. Sárvár, 1999. (A Nádasdy Ferenc Múzeum kiadványai 3.) 87–103. l.

2000

1664–1683. Két elvesztegetett évtized. *Rubicon* 11(2000) 5. sz. 17–21. l.

Grenzverletzer. Zur Geschichte der protestantischen Mission in Osteuropa. In: *Európa und die Türkén in der Renaissance*. Hg. Bodo Guthmüller, Wilhelm Kühlmann. Tübingen, 2000. (Frühe Neuzeit 54.) 283–306. l.

Megjelenés alatt

Adalékok Szabács felépítéséhez. (Az 1471. évi törökellenes mozgósítás.) In: „... quasi liber et pictura...” *Régészeti, írott és képi források a múlt rekonstruálásában. Ünnepi tanulmányok Kubinyi András 70. születésnapjára.* Szerk. Laszlovszky József. Bp. 2000.

Antitrinitarier am Donauknien. In: *György Enyedi and East-Central-European Unitarianism in the 16–17th Centuries.* Ed. Mihály Balázs, Gizella Keserű. Bp. 2000. (Studia Humanitatis 8.)

Budai tizedjegyzékek a XVI. század első harmadából. [Kubinyi Andrással közösen.] Bp. 2001.

Kiskunhalas a török uralom alatt. In: *Kiskunhalas története.* I. Kiskunhalas, 2000.

Magyarország hadtörténete 1490–1541., 1664–1683. In: *Nagy képes millenniumi hadtörténet.* Főszerk. Rácz Árpád. Bp. 2000.

Malmok Magyarország török megszállta területén a 16. században. In: *Tudománytörténet – technikátörténet. Endrei Walter Emlékkönyv.* Szerk. Vámos Éva. Bp. 2000.

Pest megye története a török korban. In: *Pest megye monográfiája.* I. Főszerk. Torma István. Bp. 2001.

Virágkor és hanyatlás 1440–1711. Harmadik kiadás. Bp. 2000.

Összeállította: Pálffy Géza